

העלון יוצא לעילוי נשמת
מזיאנה נגי'מה בת
חנינה לבית וזאן ע"ה,
ובעלה מקיקץ
כצאני בר חל ע"ה

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

בית נאמן

מוצ"ש פרשת נח, ה' במרחשון תש"ף

נושאי השיעור:

- א. אמונה פשוטה. ב. לדאוג לספר תורה בקיבוצים. ג. שבת קודש. ד. אוניברסיטת "בר אילן". ה. שם בן נח. ו. איך זוכרים לומר "ברך עלינו". ז. כשאין כהן האם עולה לוי לעליית לוי? ח. הגאון רבי נסים קרליץ זצ"ל. ט. מרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל.

בשעה 20:00

האמונה הפשוטה

א. חזק וברוך (לחנן ר' כפיר פרטוש ואחיו ר' יהונתן ה"י). עברו ששים ושבע שנים מאז ששמעתי את השיר הזה "מצפרא עד ערב" מאבא והרב צבאן ע"ה. כ"כ מתוק. הוא אומר שם "אדחהו מסביב", ולא אומר אהרוג אותם, אלא כמו שתדחה יתושים מכאן ומכאן כי זה המקום שלנו. היום כל המשוררים ה' ירחם עלינו, אבל המשורר הזה **רבי אשר מזרחי** היה בעל אמונה עמוקה? פעם כל הספרדים היו מאמינים בני מאמינים בלי חכמות, ואם משהו יתחיל להתפקד, כאשר יגיעו לראש השנה ויום הכיפורים הוא יקרא את הפיוטים שם ששוררים לו את הלב. מי שאינו מבין אותם הוא מסכן או לא יודע עברית, כי מי שיודע עברית וקורא את הפיוטים של רבי יהודה הלוי וכן גבירול ופיוט "לך אלי תשוקתי" וכדו', לא יכול להישאר ככה. ולא אני אומר את זה, אלא בספר "הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל" (היה אצלי אולי שבוע-שבועיים), המחבר "ש. ד. יחיא"³ מספר על הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל שנפטר לפני שנים רבות, ובסופו כותב דבר פלא: מה בין יהדות ספרד ליהדות אשכנז? שביהדות ספרד אפילו היהודי הכי גרוע אם גנב או דברים אחרים רח"ל, בלילה לפני שהולך לישון אומר: רבוננו של עולם, תסלח לי, יש לי יצר הרע. מנשק את המזוזה והולך לישון. אבל במקומות אחרים אין דבר כזה, אפשר מפני השואה שעברה עליהם או מפני ההשכלה או מפני ההתבוללות. ולא יודעים את הסיבה לזה. אבל **האמונה הפשוטה אצל יהודי ספרד בוקעת מהלב**. לכן אין אצלם משחקים בזה. "אם כהתל באנוש תהתלו בו" (איוב י"ג ט'). **אדם צריך לדעת את הערך של האמונה הפשוטה, "צדיק תמים היה בדורותיו"** (בראשית ו' ט').

לתרום ספר תורה לקיבוצים

ב. קיבלתי הודעה מהרב אליהו ענקרי שיחיה, על ארגון "איילת השחר" של הרב שלמה רענן, שהוא מרענן את הקיבוצים שנוסדו לפני מאה שנה

1. בכל שנה בקיץ היינו נוסעים למעון קייט "אלמרה" (היה גם מקום אחר "חלק אלואד", אבל שם היה הרבה פריצות ואילו אלמרה רגוע יותר, כי המלך של תונס "הביי" היה עושה את הנופש שלו שם, וממילא האנשים מנומסים יותר), וזה היה עד גיל שמונה, ומאז אבא אמר לנו: עד כאן. ובשנה האחרונה (שנת תש"י) אבא ישב מחוץ לבית, כי היו שם שלחנות קטנים ואויר מיוחד של המקום הזה, והוא והרב צבאן שרו על כוס "פנטה" (או משהו אחר) את השיר הזה "מצפרא עד ערב".
2. לפעמים ביאליק כותב בשריים שלו שם ה', ומורה אחד סורר ומורה אומר: הוא סתם אומר את זה כדי לצאת ידי חובה. אבל אני לא חושב ככה, כי כמה שהוא התדרדר והסתובב עדיין יש לו משהו בלב. ועובדה כאשר עלה לארץ, הרב קוק שלח לו מכתב וקירב אותו כמה שאפשר. אבל ר' אשר מזרחי לא צריך לקרב אותו.
3. זה ראשי תיבות שבתאי דון-יחיא, הוא היה עורך עיתון "הצופה". ופעם פגע שם בראש"ל הרה"ג ר' יצחק נסים, ורבי יצחק היה יודע לעקוץ, וביום שבת שאחריו היה מדבר עם אנשים ברמז, ואומר להם: "יש לי סגולה נגד שדים, ואני לא מפחד מהם". מה הכוונה שלו? שבתאי דון ראשי תיבות שד...
4. למשל המשורר הזה ר' אשר מזרחי תראו אותו בתמונה אדם פשוט שבפשוטים, אבל כאשר הגיע לתונס (בשנת תרפ"ט) אמרו לו: יש לך שעה ברדיו בכל יום שני, ובשנה שאחריה חג השבועות חל ביום שני, ואמר להם: אני לא אדבר ברדיו בחג. אמרו לו: נוציא אותך מכאן, אמר להם: תוציאו אותי. ומאז לא דיבר שם יותר.

ויותר, וכלל ראשון היה שם שאין דת ואין כלום⁵. אבל לאט לאט התחילו להתבייש בזה. הם רוצים להוציא מהקיבוץ שלהם למשל לחם וכדו', והחרדים לא קונים מזה. בהתחלה חשבו שהחרדים מיעוט וזה בטל, אבל הבינו שלפחות שלושים אחוז חרדים ודתיים לא אוכלים דבר לא כשר. אמרו להם שצריך משגיח חרדי או דתי, והם היו מוכנים להוריד את הראש בשביל הכסף, "והכסף יענה את הכל" (קהלת י' ט'). אבל לאט לאט ראו ששומרי תורה ומצוות מאושרים, ויש להם ספר תורה ובר מצוה וחגים, וגם חג של שמחה שמחת-תורה שאין כדמותו בשום מקום רק אצל החרדים⁶. היום בקיבוצים יש רוח טהרה, ורוצים לעשות שבת ובר מצוה וכדו', רק שאין להם ספר תורה. **לכן מי שיתרום להם ספר תורה, יעשה תנאי עם הרב רענן** (או שידבר עם רבי אליהו ענקרי) **שהספר תורה יהיה שלו, כדי שלא יפסיד את המצוה של "ועתה כתבו לכם", והוא ברשותו תמיד אם ירצה להוציא אותו, אבל בינתיים הוא נותן אותו לשם. ויש חשיבות לתת ספר תורה לקיבוץ מאשר למקומות אחרים, כי בבתי כנסת מסתמא יש כמה ספרי תורה, ומוציאים אותם כל אחד לפי התור, "וקול התור נשמע בארצנו"** (שיר השירים ב' ב). **אבל בקיבוץ יהיה להם רק ספר תורה אחד בקושי. לכן מי שיוכל לתת להם ספר תורה אחד טוב, וגם יהיה להם חזן שם, ואולי ימשכו לתורה. מי שרוצה שידבר עם רבי אליהו ענקרי (אתם מכירים אותו), הוא יפנה אתכם לרבי שלמה רענן, ותעשו את כל התנאים שתמצאו בזה.**

מי יכול להילחם בתורה!?

ג. אבל לאט לאט כל העולם יבינו את זה, מי יכול להילחם בתורה! הם אמרו: דבר ראשון, **חילולי שבת בפרהסיא**. אם זה ברמת-גן, ואם זה בתל אביב "חולדאי", "אין חוששים שמא גיררה חולדה ממקום למקום" (פסחים ט' ע"א)... הוא גורר את הדעות שלו מעיר לעיר וממדינה למדינה, ואין לדבר סוף. **ומעל כולם טבריה**, למה? כי ראש העיר שם ארבע פעמים יש לו שימוע ובג"ץ עושה לו רחמים ומרחם עליו, ובפעם האחרונה אמר: **"בסייעתא דשמיא** דחו לי את השימוע". אתה יודע מה זה בסייעתא דשמיא? אתה

4. הם אומרים: חג פסח זה חג החירות, ואפשר לאכול מצה או חמץ, "מצה וחמץ עמו בבית" (פסחים צ"ה ע"א)... חג שבועות זה חג הבכורים, ומביאים כל מיני פירות של העונה, ושרים "סלינו על כתפינו ראשינו עטורים". חג הסוכות זה חג חקלאי. ומה עושים בכיפור? חשבו והחליטו לקטוף תפוחים ביום הזה, וקראו לזה "חג קטיף התפוחים". כתוב "חקה אחת יהיה לכם" (במדבר ט' ד), חקה ראשי תיבות חג קטיף התפוחים... ובאים עשרות ומאות וקוטפים תפוחים ביום הכפורים...
5. הגנה יהדות רוסיה שהיתה נרדמת עשרות שנים מפני הקומוניזם, והיה אסור לשמור שבת ודת ומילה וכלום, איך בשנים האחרונות חזרו למקור שלהם? ע"י שמחת-תורה, שראו את היהודים שמחים ורוקדים ואנשים רוצים לרקוד איתם, עד שהכריחו את השלטון לבטל את כל הקומוניזם. היום כל שלטון הכפירה נגמר, ואין בו שום ערך בכלל. פוטין מכבד את הדת שלנו לא פחות מאשר מכבדים אותה בארץ ישראל (ואני לא רוצה להגיד יותר מזה). הרב של רוסיה הרב **ברל לאזאר** ביקש ממנו לדחות כל מבחני הבגרות ליהודים שלא יהיו בשבת, והוא הסכים לזה.

ניצוב גרפי: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
16:09	17:21	18:02
16:26	17:23	17:58
16:14	17:21	17:56
16:27	17:24	17:59

להקדשות והנצחות: 052-7130552

להצלת **יורם חורי**,
דניאל בוכריס, **יונתן**
מאמו, **חיבה סופר**
וכדיר בוכריס וב"ב.

לרפואת
רבקה חיה
בת חנינה
אסנת

לעילוי נשמת
יאחק בן רחל
דדעי ע"ה
נ"ע ח' במרחשון
התש"ף. תנצב"ה

לעילוי נשמת
פורטונה
יעקוה בת
שרינה
תנצב"ה.

לעילוי נשמת
יוסף חי כהן
בן מסעודה
תנצב"ה.

כופר בעיקר. "ותשם בסד גרלי ותשמור כל ארחותי" (איוב י"ג כ"ז), בסד ראשי תיבות **בסייעתא דשמיא**. על מי אתה משחק?! וכי אתה חושב שהעולם לא מבינים את זה?! **הרב דב קוק שליט"א** אמר: אני לא יכול לגור כאן. **אבל יום אחד ראש העיר הזה ייצא משם והרב דב קוק וחבריו כולם ישארו בטבריה, כי מי שיסד את העיר הזאת הם תנאים, ולא פושעים ומחללי שבת בפרהסיא**. אדם לא מתבייש?! אמנם יש כאלה נוסעים בשבת באופן פרטי, אבל שראש העיר יעשה נסיעה בשבת לתושבים בחנם על חשבון העיריה, מי הרשה לך לעשות את זה?! כל אלה יפלו ולא יקומו, וכמו שכתוב בפסוק "היפלו ולא יקומו" (ירמיה ח' ד'). ראשי תיבות בגימטריא שם הו"ה. **וגם אוניברסיטת בר אילן**, שתמיד היה כלל שמי שנכנס לשם צריך להניח כיפה לפי שעה, ואילו עכשיו שמעתי שפטורים מזה ויכולים לבוא בלי כיפה ובלי צניעות. אתם יודעים מי יסד את בר אילן? נוסדה ע"ש תלמיד חכם גדול, הרב מאיר בר אילן, בנו של הנצי"ב מוולאז'ין (שהיה ראש ישיבה בוולאז'ין ארבעים שנה)⁷, שבא לארץ והיה עורך "אנציקלופדיה תלמודית" עם הרב זווין⁸. בזמן שייסדו את "האוניברסיטה העברית" (שנת תרפ"ה), הזמינו את **הרב קוק ע"ה** והוא הלך ודיבר שם, כמה שהתורה חשובה מאד, ושצריכים ללמד תורה מתוכנו יהודים תלמידי חכמים. ויש שהאשימו אותו איך הוא מדבר במקום כזה, אבל הוא רצה לקרב אותם. אבל כל מה שדיבר הלך באוויר. והרב מאיר בר אילן היה מקורב לרב קוק, והיה כותב לו בחבה. לכן יסדו על שמו "אוניברסיטת בר אילן" ברמת גן, שיהיה תחליף לזה, "זאת חליפתך זאת תמורתך זאת כפרתך", כדי שלא יצטרכו ללכת לאוניברסיטאות שכולם היו כפירה, "מכך רגל ועד ראש אין בו מתום" (ישעיה א' ו'). והנה היום גם זה מתקלקל ומתדרדר⁹. פעם שמעתי תלמיד חכם אחד שאומר "אוניברסיטת בר מינן"¹⁰. אולי פעם יקומו לייסד אוניברסיטה, שלא יקראו לה "אוניברסיטה" אלא שם אחר טוב יותר, ויעמדו בה דוקא אנשים יראי שמים.

עם ישראל יחזור למקורות מתוך אהבה

ד. היום יש טירוף כזה שאינם רוצים לבוא לבית הכנסת לשמוע מקאמים, כי זו "הדתה", מה זה הדתה? שיהיו דתיים רח"ל... עם ישראל דתיים שלשת אלפים שנה ויותר, ועכשיו השתגעו ושונא דת?! אם אדם לא שומר דת זה בגלל שגדל ככה, אבל "הדתה"?! תשאל אותו: למה לא תבוא לשמוע? הוא עונה: "אני מפחד". ממה אתה מפחד? שהמקאמים והתפלה ימשכו אותו. ממש פלא פלאים... היום יש מקום כזה שאינם יכולים לשמוע מלה של דת ואסור לקבוע שם מזוזה, ולכן אם משהו יקבע להם מזוזה זו "כפיה דתית". איזו כפיה? זה "כאפיה" של הערבים... כאשר באה עיתונאית לראיין אשה מוסלמית, היא אומרת לה: אני מכבדת את הדת שלכם ומכסה את הראש.

7. אשתו השניה היא אחותו של רבי **ברוך אפשטיין**, והיתה צעירה מבעלה ורבי ברוך אמר לה: תינשאי אליו זה גאון עולם. היא נישאה אליו, וילדה לו שני בנים. אחד כנראה נפטר צעיר, והשני זה רבי מאיר בר אילן. "בר-אילן" זה ברלין.
8. בחלק השני של האנציקלופדיה, **הרב זווין** כותב עליו בחום ובכאב: "הוסר הנזר", וכתב: אני זוכר את הלילות שהייתי יושב איתו איך לנסח את ההלכות ואת הפוסקים (ראיתי את זה בחו"ל). ויש לו עוד ספרים שלא ראיתי אותם.
9. פעם הביאו לי ספר על מסכת גיטין של הוצאת בר אילן, ואני רואה שהוא מפרש את המשנה נגד הגמרא, לפי התוספתא ולשון המשנה בשיטת ה"רדעים" וכל מיני דברים בטלים. "עם פרי מגדים כפרים עם נרדים" (שיר השירים ד' א')... מה קרה לך? ועוד יש שם הסכמה של "דיקן האוניברסיטה" (אתם חושבים שהוא דייקן? זו מלה באדיש או באנגלית, ואיני יודע פירושה ולא צריך לדעת את זה), והדיקן הזה כותב: "המחבר צופה לעבר היהדות בעוד מאתיים שנה". **הוא צופה! הוא עיור וטפש. מה הוא חושב? אפליים שנה יש לנו גמרא וגאונים והרבנים ושלחן ערוך ופוסקים ואחרונים, והוא חולם שבעוד מאתיים שנה יקראו בספר שלו להבין את המשנה על פיו... מה פתאום?** הספר שלך ילך לגניזה, וכמו שאומרים "התרגול הזה לשחיטה יילך, ויכנסו כל עם ישראל לחיים טובים ולשלום". מה הוא צופה? רק על יחזקאל הנביא כתוב "צופה נתתיך לבית ישראל" (יחזקאל ג' י"ז).
10. אבל הוא מצטט תשובה בנושא מסויים שאף אחד לא יחשוב עליה, ולוקח מ"בר אילן" מקורות לתשובת הרשב"א וכדו'... (בזמנו לא היה מחשב עם "אוצר החכמה" וכדו' כמו היום, והכל היה רק בבר אילן. מנו שם שלוש מאות אלף תשובות מזמן הגאונים ועד היום, וכל מה שתירצה תוכל למצוא ברגע אחד). מאיפה לקחת את זה? מאוניברסיטת "בר מינן". לא עושים ככה. "בירא דשתית מיניה לא תשדי ביה קלא" (בבא מצא צ"ב ע"א), בור שאתה שותה ממנו אל תזרוק בו אבן. אבל התברר שלא בחנם אמר את זה, כי בעוונות נהייתה "בר מינן".

אבל אם יבוא יהודי וישים כיפה על הראש, יגידו לו: אתה לא מתבייש בזה?! תוריד את הדבר הזה. בוערים, ואוילים. וכמה שתתן להם תארים זה מעט. **אדם שמורד בבורא עולם הוא מורד בעם שלו ובתורה שלו. חסר תרבות, וחסר מוסר. ואפילו יגייס לו כל הבגצ"ים של העולם, בסופו של דבר כולם יפלו. ולא ישאר מהם כלום**. אנשים יעברו שם ויגידו: איפה היה המקום הזה? כמו החומה של בבל. ירמיה הנביא בפרק האחרון אומר "כה אמר ה' צבאות חומות בבל הרחבה ערער תתערער" (ירמיה נ"א ב"ח)¹¹, "חומת בג"ץ הרחבה ערער תתערער". הם לא יברחו מזה, יעלו שמים ירדו תהומות. ויום אחד יגידו: היה פעם בג"ץ זכותם יגן עליהם... הכל הבל הבלים. אתם נלחמים בתורה?! הם אומרים: אנחנו הולכים בצדק וביושר, אבל אתם נלחמים בתורה בכח, וזה לא יעזור לכם כלום, כי עם ישראל יחזור למקורות שלו, מתוך אהבה ולא מתוך כפייה.

שם בן נח

ה. יש **עלון "פניני הפרשה"**, **עלון מיוחד**¹². אבל השבוע הזה היתה טעות שם, וכי יש אחד בלי טעויות?! הוא כותב ככה: היכן מצינו בתורה בן שנפטר בגיל שאביו הולידו? תשובה: שם בן נח נפטר בגיל חמש מאות, בדיוק בגיל שבו נח הוליד אותו. אבל זה לא נכון, כי **שם נפטר בן שש מאות**. זה לשון הפסוק: "שם בן מאת שנה ויולד את ארפכשד שנתיים אחר המבול, ויחי שם אחרי הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה ויולד בנים ובנות" (בראשית י"א ל"א). וא"כ חמש מאות שנה אחרי מאה שנה זה שש מאות שנה (ומי שישכח יזכור שם ראשי תיבות שש מאות). רק שהוא טעה וקרא לפום ריהטא "חמש מאות שנה". אבל לכאורה יש קושיא בתורה על זה, כתוב "שם בן מאת שנה ויולד את ארפכשד שנתיים אחר המבול", וא"כ בזמן המבול הוא היה בן תשעים ושמונה, ואילו בפרשת בר אשית כתוב "ויהי נח בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם ואת חם ואת יפת" (בראשית ה' ל"ב), ואם שם נולד לנח בגיל חמש מאות והמבול היה כשנח בן שש מאות, א"כ הוא היה בן מאה ואיך כתוב שנתיים אחר המבול? אלא מכאן אתה לומד שיפת היה הגדול שבאחים, והפסוק לא מנה אותם לפי סדר הגילים שלהם, אלא שם החכם שבהם וחסם באמצע ויפת הגדול (בר"ר כ"ו ג' והובא בפרש"י שם). לכן בפסוק שלנו כתוב: "ולשם יולד גם הוא אבי כל בני עבר אחי יפת הגדול" (שם י"כ א), המלה אחי בטרחה והמלה יפת במאריך, למה לא נחליף ונאמר אחי יפת הגדול? כי א"כ המלה "הגדול" חוזרת על שם, והרי שם הוא הקטן ולא הגדול, כי נח בן חמש מאות הוליד את יפת, בשנה שאחריה בן חמש מאות ואחת הוליד את חם, ובשנה שאחריה בן חמש מאות ושתיים הוליד את שם (עי' בר"ר ל"ז ז' והובא בפרש"י שם). נח היה עקר חמש מאות שנה (בר"ר כ"ו ב', הובא בפרש"י שם ה' ל"ב), אבל ממנו התמלא כל העולם כולו שנקראים "בני נח". לומדים מכאן את ההבדל בין מאריך לטרחה וכדו'.

"רופא חולי עמו ישראל - ברוך עלינו"

1. רצייתי לומר דיני "ברוך עלינו", אבל הם כבר כתובים בגיליון שעבר ב"הלכה נאמנה" (גלדי גאולה בגב העלון)¹³, ושם כתובים כל הכללים בזה. מי שרוצה לראות את המקורות שלהם, יראה בספר שלי שו"ת בית נאמן (ח"א סימן י"ד), שם הבאתי הכל. והבאתי גם את הפרטים שהאשכנזים לא מסכימים בהם, כמו
11. מלמד גרמני אחד לפני מאתיים שנה חיבר ספר "נקמת התנ"ך" וכתב שם: "המלים של ירמיה הנביא נכנסו עמוק לתוך חומת בבל ושרפו אותה כליל". היום אין שום זכר לחומה הזאת, רק סיפורים ותמונות משוערות בלבד. ומי שרוצה יראה אותם בספר "ארכיאולוגיה תנכ"ת" של **הרב זמיר כהן שליט"א**, איזו חומה נפלאה היתה שם ולא נשאר ממנה כלום.
12. העורך שלו גדל בישיבה. אחרי שגמר תלמוד תורה בבני ברק, המשגיח או ראש הישיבה אמר להם: "לכל הישיבות מותר להיכנס חוץ מכסא רחמים". למה? כי כסא רחמים לא מתאימה. הילד הזה נזכר שיש פסוק בתורה "יששכר חמור גרם" (בראשית מט"ט י"ד), חמר כתובה בלי אות, ראשי תיבות חוץ מכסא רחמים... אבל כתוב עליו "וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול" (שם פסוק ט"ו). והוא בא לכסא רחמים. שם למד גם עיון וגם כתיבה, וכתב ספרים מתוקים מדבש כמו הכתב והמכתב, וספר "אוצרותינו". וגם עורך את העלון הזה בכל שבוע (אני רק משתתף בשאלות שם).
13. זה **ערוך כטוב טעם ועם ניקוד**, אני לא מנקד להם ואיני יודע מי זה המנקד, אבל הוא תלמיד חכם גדול. ואולי לפעמים אתה מוצא טעות אחת במאה ניקודים, "עקודים נקודים" וברודים" (בראשית ל"א י')... ולא קרה כלום. לפעמים הייתי מוצא טעות בחוברת אור תורה, והעורך היה אומר לי: זה נגד עין הרע...

לפרטים והזמנות:
053-6652663

כל תשמישי הקדושה במקום אחד
ספרי תורה • תפילין • מזוזות • מגילות ועוד

מונה ע"י מנהלים מוסמכים מישיבת כסא רחמים

הרב פיינשטיין והמשנה ברורה וכדו', אבל שמונה דינים שכתובים שם כולם מוסכמים לדעת הספרדים. וכי אני צריך להורות לאשכנזים?! יש להם פוסקים משלהם ויש להם הכל. אבל במשך חודש ימים מז' בחשוון, אדם יכול לשכוח לומר ברכ עלינו או ותן טל ומטר לברכה, ומה יעשה? העצה הטובה לומר תשעים פעם "רופא חולי עמו ישראל - ברכ עלינו". זו העצה של מהר"ם מרוטנברג (תשב"ץ קטן סימן רכ"ה), ואמנם יש שחלקו על זה אבל בסוף נתקבלה הדעה הזאת. החתם סופר (ח"א חאו"ח סימן כ') כותב לומר מאה ואחת פעם, כי זו סגולה לזכרון. ופעם מצאתי בספר **כלי יקר**¹⁴ (דברים ד' ט') שעשה סימן יפה מאד לזה, **למה חוזרים מאה ואחת פעמים? כי ההבדל בגימטריא בין ש"ח ובין זכ"ר זה מאה ואחת**, לכן אדם שיש לו שכחה כאשר חוזר פעם אחת משכ"ח עושה שכ"ז, חוזר עוד פעם אחת עושה שכ"ו, עוד פעם אחת עושה שכ"ה, **וכשחוזר מאה ואחת פעמים יגיע לרכ"ז, וא"כ משכח נעשה זכר**¹⁵. פעם הייתי בדרום אפריקה, וחבר אמר לי: הרי אתה כל יום צריך לנסוע לבית החולים ולחזור, אני אשכור אוטו בשבילך (או שקיבל מחבר). אבל הנהיגה שם הפוכה מכאן, הנהג נמצא בימין של האוטו והנוסע בשמאל¹⁶, והוא היה רגיל אחרת בזה. איך יהפוך את הימין לשמאל והשמאל לימין? עשה בראש שלו ימינה-שמאלה שמאלה-ימינה כמה פעמים, עד שהתרגל ואמר לי: מה שהיה בשמאל העברתי אותו לימין. זו אומנות מיוחדת. אחרי שעשה ככה היה נוהג בימין, ואף פעם לא טעה בזה. לאדם יש דבר שנקרא תת-מודע, שעושה דברים לבד¹⁷. ויש לי ספר שנקרא "כחו של התת-מודע", שכותב שם שאדם יחשוב דבר טוב ויהיה

14. המחבר היה משהו מיוחד, **תלמיד מהר"ל מפראג**. אומרים שמהר"ל עשה גולם, ויש מחלוקת בדבר הזה ויתכן שזה לא נכון. אבל חכם אחד מהחרדים לפני מאתיים שנה, כתב: **"לא ידוע אם מהר"ל מפראג עשה גולם או לא, אבל העמיד לנו תלמידים שאין כמותם בעולם". התוספות יום טוב** היה גאון עולם, ואנשים לא יודעים את הערך שלו כי הוא כותב בשתי מלים, מלה אחת רש"י ומלה אחת הרמב"ם וכדו', אבל ההערות שלו נפלאות מאד. **היעיב"ץ** (בקדמתו ללחם שמים) **כותב עליו שהוא מוחזק בדורנו למעייני גדול**. ויש לו מהר"ל מפראג עוד תלמיד **רבי דוד גזו**, שהיה בקי באסטרונומיה ובדקדוק ובכל מיני דברים, והוא התווכח עם ראש האסטרונומים בדרו בפראג (קראו לו תיכור ברוה), וכתב ספר הסטוריה צמח דוד. והתלמיד השלישי זה **רבי שלמה אפרים לונטשיץ**, שהוא ידוע ומפורסם, ומחבר הספר הזה כלי יקר. דרך אגב, כולם אומרים כלי יקר, אבל זה פסוק **"וכלי יקר שפתי דעת"** (משלי כ' ט"ו), לכן צריך לומר כלי יקר.

15. **הערת המערכת**: כאן מרן שליט"א העיר לילד שישב בביהכ"ל לחוץ ותוסס, והוסיף: הדברים שלי מרגיעים וקל וחומר לילד שתוסס, אם קשה אפשר לצאת החוצה תתסוס ואח"כ תחזור... לא קרה כלום. **לפעמים באים אלי אנשים שאין להם רוגע בחיים, ואני אומר להם עצה טובה ששמעתי בשם הרב גריינמן** (ולא שמעתי מפיו), **ללכת ולהסתכל על הים**. מה יש שם? אתה רואה איך המים רוצים לבלוע את כל כדור הארץ, כי מתחילה כולו היה מלא מים, עד שהקב"ה אמר "יקוו המים" (בראשית א' ט'), ועכשיו הם רוצים לחזור ולבלוע הכל, אבל הקב"ה עשה להם שומרים, הגרגירים של החול שמחזירים אותם בחזרה, והם לא מתייאשים וחוזרים עוד פעם. לכן אדם לא יתייאש בחיים, ואם לא הבין את הגמרא יחזור עוד פעם ועוד פעם עד שיבין. אבל הגלים מרגיעים את האדם. ואני מצאתי פסוק בישעיה: **"רוגע הים ויהמו גליו"** (נ"א ט"ו), כלומר **אע"פ שיהמו גליו הים מרגיע את האדם**. הים נוטן שמחה לאדם. אתה צריך להשתחרר. פעם אמרו להחזון איש: הילד הזה לא רוצה ללמוד, הוא דיבר איתו ואמר להם: הוא אוהב ללמוד רק שהוא לחוץ, תתנו לו שבועיים שיטייל רק תשגוהו עליו שלא יטייל במקומות של חושך ואפילה ואח"כ יבוא לכאן, ותראו איך הוא לומד טוב. הוא היה מבין לנפשו של בן אדם.

16. אמרו לי שגם באנגליה עושים ככה. למה בדרום אפריקה עושים כמו אנגליה? זו שאלה. אבל אם תראה שם אוטו שהנהג בצד ימין, אתה חושב שהאוטו נוסע בלי נהג בכלל, כי מי שנמצא בימין אתה חושב שהוא אחד הנוסעים והנהג "אוורירי" רואה ואינו נראה...

17. התוספות (ראש השנה ט"ז ע"ב בד"ה ועיון) כתבו בשם הירושלמי (ברכות פ"ב ה"ד) שחכם אחד אומר "אנא מניח פרחי"א, כלומר פעם באתי להתפלל בכונה ובאמצע חלמתי והתחלתי לספור כמה אפרוחים יש כאן, והחכם השני אומר "אנא מניח דומסי"א, כלומר אני מניתי את מספר הלבנים בארמון של המלך. לכאורה קשה לומר שאמוראים עשו דבר כזה. לפני כמה שנים ראיתי שאלה התשובה על זה בשו"ת באר שבע (סי' ס"ט), ושם הוציא דברים מפשוטם, אבל התוספות הבינו דברים כפשוטם. ושם חכם אחר אומר "מחזיקא טיבותא לרישאי דכד מטי למודים כרע מגרמיה", כלומר מי מחזיק טובה לראש שלי שכאשר אני מגיע למודים הוא כורע מעצמו בלי להודיע כלום. איך הוא עושה את זה? כי במחשבתו יש פקודה שאם תגיד "מודים" תכרע, ופקודה אחרת שבתפלה אם אתה לא מבין אז תחפש לך מה להתעסק בזה... זה נקרא תת-מודע.

טוב, ומביא סיפורים מיוחדים במינם על זה¹⁸ (זה הביטוי שאומרים חסידי חב"ד: "טראכט גוט וועט גוט", תחשוב טוב ויהיה לך טוב). ויש חושבים שזה נתגלה בימינו. אבל הרמב"ן (שמות י"ג ט"ז) כבר כותב את זה, שהקשר של תש"ר הוא על אחרית המח המשמר לזכירה. זה המח שנקרא תת-מודע, שזה דברים שאדם עושה אותם לבד "רפלקס", בלי שמסביר לעצמו את זה¹⁹. אותו הדבר כאן. אמנם לא כל אחד מסוגל לעשות ימין ושמאל כמו שעשה הנהג הזה, אבל אדם יכול לחזור מאה ואחת פעמים ולהכניס לראש. לכן **אם בתוך השלושים יום טעה** (אע"פ שחזר 101 פעמים) **ונזכר רק אחרי התפלה שאמר ברכנו, לא הפסיד חזקתו**. ואם נרגש מיד אדרבה זה מחזק יותר. אני רואה את זה ב"מוריד הטל", מי שאמר היום מוריד הטל במקום משיב הרוח יוצא ידי חובה, אבל פעם פעמיים ושלוש שטעיתי ואמרתי מוריד הטל מיד תיקנתי, למדתי שאם המח מתקן אדרבה הדבר מתחזק יותר, ונעשה בראש זכרון חזק מאד.

כשאין כהן אם עולה לוי לעלית לוי

ז. השבוע הזה רציתי לדבר על הרב עובדיה ע"ה, שהיה אדם מיוחד במינו, וכל מה שתדבר עליו אין סוף ותוכל לדבר עוד יותר. ויש לי כמה סיפורים על הרב. אבל קודם כל אגיד לכם חידוש הלכה שחידשתי ביום שבת פרשת בראשית (רציתי לדבר על זה שבוע שעבר רק שלא היה זמן לה). בחו"ל תמיד התפללתי עם **אבא ע"ה**, ובשמחת תורה היה מעלה **חתן מעונה** קורא שלושה פסוקים, **חתן תורה** קורא כל הפרשה, ו**חתן בראשית** קורא עד "אשר ברא אלקים לעשות". ובשבוע שאחריו פרשת בראשית, מעלים כהן לוי וישראל כרגיל. אבל שמעתי שיש בתי כנסת בחונס שלא עושים ככה בשבת בראשית, אלא מי שזכה בחתן בראשית עולה ראשון עד "לעשות", ומי שזכה בחתן תורה עולה שני, ומי שזכה בחתן מעונה עולה שלישי. ולא מוכרים כהן ולוי ושלישי. ובזה רוצים לעשות כבוד גדול לחתנים האלה, כי הם היו מביאים אוכל וסעודה לבית הכנסת, לכן הם עולים לתורה. וגם יש מזה הכנסה לבית הכנסת. מהר"י קולון (שר"ט ט') כתב שטוב ומותר לעשות את זה, ואין דחייה של הכהן בזה. **אמנם לכתחילה אומרים לכהן שייצא החוצה, אבל גם אם לא יצא החוצה אין בעיה בזה, והכהן יכול לשבת במקומו ויגידו לו: השבוע הזה לא בשבילך אלא בשביל החתנים, חתן בראשית חתן תורה וחתן מעונה**²⁰. בשבוע שעבר בפרשת בראשית, אחד אמר לי שנהגים ככה גם כמה בתי כנסיות בארץ ישראל (בבית הכנסת ע"ש רבי ישועה בסיס זיע"א בקרית שמואל בחיפה), שהעולה הראשון חתן בראשית והשני חתן תורה וכו'. וגם כאן בבית הכנסת הראשון קרא ישראל שזכה בחתן בראשית, ואני הייתי חתן תורה ולא הרגשתי טוב, אז אחריו עלה לוי. אחרי התפלה, אמר לי תלמיד חכם אחד: **מרן** (סימן קל"ה ס"ו) **פסק שאם עלה ישראל במקום כהן לא יעלה**

18. למשל אשה אחת מבוגרת בת שבעים רצתה להתחתן, והיא שמה בתת-מודע שלה שתמצא חתן, איך בת שבעים תמצא חתן? אבל לא עבר שבוע-שבועיים והנה היה שם גוי רוקח ורקח בבית מרקחת (כולם גויים), בן שבעים וחמש, לקח אותה ועשו שמחה, אדם שחושב טוב - יהיה טוב.

19. אתם יודעים מה אדם עושה כשהוא מדבר? כל מלה מורכבת מכמה מוצאות. למשל המלה "בראשית", ה"ב"ת באה מהשפתים, ה"ר"ש באה מהשיניים, ה"ש"ן באה מהשיניים, ה"ו"ד באה מהחך, והת"ו באה מהלשון. והם המוצאות של הפה: **אחה"ע מהגרון, גיכ"ק בחך, בומ"ף בשפתים, דטלנ"ת בלשון, זסשר"ץ בשיניים**. זה כתוב בספר יצירה (פרק ב') ובכל ספרי הדקדוק, וכי אדם שמדבר שם לב שצריך להפעיל את השיניים והשפתים וכדו'! הוא מדבר שוטף כי כבר קיבל כל מוצאות הפה, ואין לו בעיה בזה.

20. אמנם מרן לא מזכיר "חתן מעונה", אבל בכמה עדות עשו את זה. ויש לי רמז לזה, הפסוק שלפני מעונה אלקי קדם מסיים "ובגאותו **שחקים**" (דברים ל"ג כ"ו), המלה שחקים עולה בגימטריא **חתן**, "ובגאותו", שהוא מתגאה וקורא שלושה פסוקים האלה. למה הוא מתגאה? כי אלו שלושה פסוקים האחרונים שאמר משה רבנו בחיים: מעונה אלקי קדם וגו' ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד, וישכון ישראל בטח בך, ומסיים: ואתה על במותימו תדרוך. אתם יודעים מה **המלים האלה "ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד"?** **הקב"ה מגרש מפניך את האויבים ומראה לך כאילו אתה המשמיד אותם**. למשל מלחמת ששת הימים זה לא טבעי, וכמה שישבירו, זה לא טבעי בכלל. וגם הגויים יודעים שמלחמת ששת הימים היתה מהשמים, כי בששה ימים שטח ארץ ישראל גדל פי שלושה, איך יכול להיות דבר כזה?! "ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד", כלומר אומר לך תשמיד אותם (ויש משל על זה).

בית ההוראה כסא רחמים
בנשיאות מרן רבנו מאיר מאזוז שליט"א
אגף אלפונת בני קמא לבית
02-5353-383
בית ההוראה
www.bitar.org.il

אחריו לוי. שכחתי את זה. איפה הולכים? ליביע אומר²¹. שם (ח"ו סימן כ"ד אות ה)²² הוא מביא דעת המאירי (גיטין נ"ט ע"ב) והרדב"ז (ח"ב סימן תשכ"ד) שאפילו עלה ישראל במקום כהן, אפשר להעלות לוי שני. אמנם מרן כתב שלא יעלה אחריו לוי, אבל אפשר שיעלה שלישי ורביעי ויגידו "אע"פ שהוא לוי", ולדעתם של המאירי והרדב"ז יכול לעלות גם לעלית לוי, ויגידו "אע"פ שהוא לוי". ויש לי עוד סברא בזה, שגם לדעת מרן שלא יעלה לוי, הרי הטעם משום שיחשבו שהראשון היה כהן, ומתי חושבים ככה? בשבתות רגילות, וא"כ שאני הכא דשמחת תורה, ובשבת כזאת שהחתן דוחה את הכהן לא יחשבו דבר כזה. איני יודע אם תמצא סברא כזאת בפוסקים, אבל לפחות בדיעבד יש לי על מי לסמוך, על המאירי ועל הרדב"ז ועל הסברא שאמרת. אם מישוהו ימצא מקור לכאן ולכאן, אדרבה ישיב לי. [שוב הביא לי הרב אדיר כהן שליט"א סמך לסברתי, מדברי הגר"ע יוסף בס' חזון עובדיה סוכות (עמוד תעז) בשם שו"ת חיים שאל. ע"ש. וכל שכן כשהחתן תורה הוא לוי דהוי תרתי לטיבותא. ועוד הביא לי רבי אביה שמריה חדוק שליט"א מס' חזון עובדיה שבת ח"ב (עמוד רצ"ב) ע"ש.].

הגאון רבי נסים קרליץ זצ"ל

ח. כתוב בפסוק "ואכחיד את שלשת הרועים בירח אחד" (זכריה י"א ח). הגמרא (תענית ט"ז ע"א) אומרת ששלשת הרועים זה משה אהרן ומרים. והיום בעונותינו תוך שבועיים-שלושה גדולי עולם נסתלקו מאיתנו: הרב נסים קרליץ, הרב שלמה זלמן אולמן, והרב עובדיה ע"ה. אמנם לא בשנה אחת אבל שנים מהם הסתלקו יום אחרי יום. הרב קרליץ זצ"ל זה משהו מיוחד. דודו היה החזון איש, והוא היה קרוב אליו ושואל אותו על הכל. לחזון איש היה דבר שכינה "מום משפחתי" (פאר הדור ח"א עמ' ס"ז). הוא כתב את זה באדיש בין סוגריים). מה המום המשפחתי הזה? שהוא לא מדבר ובקושי אומר מלה אחת²³. אותו הדבר היה רבי נסים, שתקן מופלג ולא מדבר כלום. אמנם היה דיין כמה שנים טובות (ויש היום "בית דין של הרב נסים" ידוע ומפורסם), אבל לא היה מדבר רק שומע את הטענות בלבד. פעם אחד המשוגעים ראה שהרב פוסק נגדו²⁴. שם הוא מביא את כל השאלות והסברות שבעולם, ואם תמצא סברא שלא הביא כנראה הספר הזה עוד לא נדפס, כי אם נדפס הוא מביא את הכל. ואפילו שבזמנו עוד לא היה מחושב ולא היה כלום. המח שלו היה מיוחד במינו, בן פורת יוסף. "מחשב" זה מח-שב, אבל המח שלו לא יושב, וגם בלילות ובשינה מחדש חידושים.

22. כדי לזכור עשיתי לי סימן לזה: "זכדה על שכמה" (בראשית כ"ד ט"ו), ו' - חלק ו', כד - סימן כ"ד, ה' - אות ה'.

23. בשנה הראשונה שעלה לארץ (שנת תרצ"ג), הגיע ראש השנה ואמר לוי: הרב יגיד כמה מלים, אמר להם: אני לא רגיל בזה, אמרו לו: בכל זאת תדבר משהו לחיזוק. הוא ישב בפניה, לקח פרקי אבות וקרא את הסיפור של רבי יוסי בן קסמא "איני דר אלא במקום תורה" (אבות פ"ז מ"ט). חזר על זה פעמיים-שלוש. רצה לרמוז להם שבבני ברק כולם שומרי תורה ומצוות אבל אין להם ישיבה אחת, כולם בעלי בתים זה חולב את פרתו וזה שוחט וכדו'. אמנם בוודאי שומרים שבת, אבל תורה מאן דכר שמה. ואם יש ישיבות זה אולי בירושלים. המלה הזאת שאמר החזון איש "איני גר אלא במקום תורה", עשתה רושם גדול מאד. במשך עשרים שנה עד פטירתו (בשנת תשי"ד), נוסדו בבני ברק למעלה משמונה עשרה ישיבות, וכל ישיבה מביאים אותו לדבר שם. בזמן שייסדו את ישיבת פונובויז', המייסד הרב יוסף שלמה כהנמן זצ"ל (אביו של הרב אברהם כהנמן ע"ה) היה בוכה שם, כי הוא זוכר את הישיבה שהיתה שם בפונובויז' וכל התלמידים שם הלכו בשואה. למה הוא נשאר? מפני שנסע לאסוף להם כסף, וכשחזר ראה שהכל נשרף ולא נשאר כלום. אמר לו החזון איש: כאשר זורעים בדמעה - ברנה יקצורו", אתה תעשה ישיבה שתהיה גדולה יותר מהישיבה ההיא. הוא היה אומר: איפה מצאנו מצבה גדולה יותר מהנפטר? זאת ישיבת פונובויז'. הישיבה הזאת בדמעות נבנתה, וזכתה להיקרא "הישיבה הכי גדולה בארץ".

בדין, לקח בקבוק ושפך עליו מים. הרב לקח מגבת וניגב, ואמר לו: תמשיך את הטענות שלך. אף אחד לא היה עושה דבר כזה. אדם אחר היה אומר: תקראו למטרה שיאסרו את הבן אדם הזה 24 שעות. אבל הוא לא אמר כלום, והבין שכאב לו ושפך מים אבל בסדר "מים" זה חסד... והסיפור המפליא יותר מכולם, שפעם הרב קרליץ אמר שמי שלא מצביע בכלל (לג' או לדבר אחר) "חבר הוא לאיש משחית", והנטורי קרתא לא מצביעים בבחירות בכלל. התקשר אליו המזכיר של נטורי קרתא הרב גרשון שטאמר²⁴, ואמר לו: איך כבודו אומר ככה? הרי האדמו"ר מסאטמר אמר את זה. הרב קרליץ שומע הכל ולא מדבר כלום. הוא סיים ושאל אותו: מה כבודו אומר? אמר לו: נשארתי בדעתי. ולא התווכח איתו. הוא היה עומד בדעתו שמצוה לבחור בבחירות²⁵. החכם הזה היה מופלג בשתיקה. כתב כמה ספרים (ועוד לא ראיתי אותם)²⁶. הוא חי 93 שנים, כמנין "מגן", כי היה מגן על הדור. הרב אולמן, בינתיים אין לי הרבה ידע עליו, ואולי אקרא בהמשך.

מרן הרב עובדיה ע"ה

ט. הרב עובדיה ע"ה שנפטר ביום ג' בחשוון (התשע"ד). הרב היה משהו מיוחד, למרות שלא גדל במקום של תורה, וההורים שלו לא היו תלמידי חכמים גדולים, אבל אביו היה יודע לשיר ובשמחת תורה שמח עד לשמים ושר שיר "גלה הודי", וכולו רוקד כמו האשכנזים. את האהבה הזאת לתורה העניק לבן שלו הזה. הרב היה מיוחד. הרב זכה שהברכות שלו מתקיימות. אחרי שהרב נפטר, באה אשה בת ששים שאין לה ילדים ואמרה: נתנו לי קצת מהאתרוג שהרב בירך עליו כדי שאזכה לילדים. נתנו לה. ובשנה שאחריה פורסם "האשה בת ששים שקיבלה קצת אתרוג של הרב עובדיה הרתה וילדה". פלא פלאים. הרב בירך את נועם שליט שהבן שלו גלעד ישתחרר, אחרי חמש שנים שהיה בכלא בחושך ובאפילה ולא יודע יום או לילה, ואף אחד לא האמין שהוא ישתחרר משם. באו חיילים ואמרו לרב: אנחנו נילחם ונוציא אותו. הרב בדיק שמע וחקר, ואמר להם: זה מסוכן, אל תעשו את זה. אמרו לו: אם ככה מה נעשה? אמר להם: נתפלל לה'. הוא התפלל, והבן אדם הזה "גלעד בן נועם" יצא משם. הרב בירך והתקיים (אבל הוא לא ידע להעריך את הברכה של הרב, ואולי במשך הזמן יעריך את זה). פעם הרב דיבר הרבה שלא לעשן סיגריות כי הן מסוכנות²⁷, ואמר ככה: לא תאמר אני

24. פעם האשכנזים היו כותבים "שטעמעמר", ולא היינו יודעים לקרוא את זה אבל למדנו קצת, ולפחות אני יודע שהי"ת בסגול. אח"כ הורידו את העיניין וגם את האלפ"ן של הספרדים וגם את ה"ד"ן שלהם, ולמשל כותבים "בלז". פעם בחו"ל היה כתוב "בעלז" (והיה לי גם רמז יפה לזה: "בבל עשור זמרו לך" ראשי תיבות בעלז, כי הם שרים ורוקדים כל הזמן, שיהיה להם לבריאות...). הרב זוין יודע שהעי"ן היא לא ככה אז היה כותב "בילז", אבל יו"ד זה חריק. היום מורידים את העי"ן, ואין אפשר לדעת אם בלז או בלז או בלז... אותו הדבר "שטמר", לא ידעתי אם זה שטמר או שטומר, ואמרו לי שזה שטמר רק שחסר עי"ן אחרי הטי"ת ואחרי המ"ם.

25. אילו היו למשל הנטורי קרתא מצביעים בבחירות, לא היה לנו ויכוח עם הליברמן הזה, כי היו עוד מנדט או שני מנדטים של חרדים וימניים, וגמרו את הסיפור הזה. אבל הם אומרים שאסור לבחור...

26. אבל אל תביאו לי את כל הספרים, רק ספר אחד לדוגמא.

27. זה דבר ידוע ומפורסם. פעם ראיתי אברך אחד באמריקה מעשן הרבה (היה היה מסיע אותו שם בהתמדות), שאלנו אותו: למה אתה עושה את זה? ענה: "עדיין לא הוכח מדעית שהעישון הרג... וכי אתה רוצה שימותו מיליוני בני אדם עד שתבין?! הרי זה ידוע ומפורסם. והנה על הקופסא כתוב: "הזרתת משרד הבריאות: העישון מזיק לבריאות" (ויש משנים וכותבים "החייך טוב לבריאות"...).

אין אתה עושה את זה? אמר לי: זה לא הוכח מדעית. פעם הלכתי לנחם אצל אחד התלמידים שיחיה, וסיפר לי שחותנו נפטר בן ארבעים ושבע, שאלתי אותו: מה קרה? רבי חיים בן עטר נפטר בגיל הזה, וכי חותנך הגיע למעלה שלוש...! אמר לי שהוא היה מעשן הרבה.

ספרי הרב משה לוי זצוק"ל

בבני ברק
ישיבת כסא רחמים
טע"א 26 03-676-7163

ירושלים
ישראל לוי
055-6774920

בכל הארץ
ר' יצחק מוסאי
054-9789351

מעשן פעם אחת בשנה בפורים או בחתונה, כי סיגריה אחת הורסת אותך, תיזהר מזה. והביא פסוק בירמיה (י"ח) "ובאחת יבערו ויכסלו, מוסר הבליים עץ הוא". הרב לא אמר גימטריא על זה, אבל באותו רגע חשבתי ומצאתי שהמלה "יבערו" בגימטריא סיגריה. והכוונה "ובאחת יבערו - ויכסלו", שאם מבערים סיגריה אחת יהיו כסילים ובעורים, כי אח"כ אדם מתמכר לסיגריות, "והתמכרתם שם לאויבין" (דברים כ"ח ס"ח). **פעם אחרת** לפני כמה שנים בזמן הבחירות, ליברמן עלה בסקרים והגיע לשנים עשר מנדטים. הרב היה כועס עליו ואמר: ליברמן זה השטן. ועשה כמו חרוז ליברמן-השטן. אבל בזכות החרוז הזה הוא ירד בשני מנדטים. אני לא ידעתי למה הוא עשה את החרוז הזה, אולי נאמר "ליברמן-חברמן" ... אח"כ ראיתי שהמלים "איווט ליברמן" בגימטריא "השטן" בדיוק. איך הרב כיוון על זה? פלא פלאים²⁸. אני לא יודע אם הוא חשב על זה, או שמשמים מזמינים לו את זה. **"ותגזר אומר - ויקם לך"** (איוב כ"ב כ"ח), המלה **"אומר"** בגימטריא שמו של הרב, **"עבדיה יוסף"** בלי וא"ו (ולכן קרא לספריו יביע אומר ומאור ישראל), כלומר הדברים שאתה אומר יתקיימו. פלא פלאים.

"קולע... אל השערה ולא יחטיא"

פעם אחת בחודש אלול שהרב נוסע במסוק מכאן ומכאן, הוא לא הרגיש טוב ונחת באמצע הדרך בעיירה על-יד נתיבות, כולם חילוניים שם אבל הרב הגיע וכולם קמו לקבל את פניו. היה שם יהודי אחד שאמר: אוי ואבוי לי, אם לא אלך לרב יגידו לי אתה לא מתבייש? ואם אלך לרב הוא יגיד לי להניח תפלין, והרי יש לי הרבה שערות כמו קוצים ולא חבל על כל השיער "הנפלא" הזה שילך לאיבוד? ...! הוא לא ידע מה לעשות. בסוף הלך לרב. אבל הרב לא שאל אותו על תפלין בכלל, רק שאל אותו: יש לך ילדים? ענה לו: כן, יש לי בת. אמר לו הרב: תכניס את הבת הזאת למקום חרדי. הרב לא אמר לו על תפלין אז קיבל את זה. "וזאת הברכה אשר ברך משה" (שם פסוק א'), ברך בגימטריא חרדי... הוא הכניס את הבת שלו אצל הרב גרוסמן. הבת באה להירשם שם, והרב גרוסמן לא מכיר את האבא אבל ראה שהבת

28. תעשו חשבון: "איווט" זה עולה שלשים ושתיים, "ליברמן" זה עולה שלוש מאות ושלושים ושתיים, וביחד זה שלש מאות וששים וארבע, בגימטריא "השטן".

עם מדות טובות וצניעות ויש בה הכל. יום אחד אמר להם שיש להם חופש לשבת, וכולם יצאו לבית. והנה הרב גרוסמן רואה אותה רצה אחרי בן אדם שנראה כמו פרעה או נמרוד... אמר לה: למי את הולכת? אמרה לו: זה אבא שלי. התפלא: זה אבא שלך?! אמר לו: בוא הנה, תגיד לי איך זכית בילדה כזאת? אמר לו: **לא שאני זכיתי בה, הרב עובדיה בירך אותי ואמר לי לשים את הבת שלי במקום חרדי, ושמתי אותה.** וסיפר לו את הכל. אמר לו: אתה יודע איזו זכות זאת?! הרב לא אמר לך על התפלין כי פחדת על עטרת השיער שלך שהיתה בלורית גדולה מאד. אמר לו: כן, פחדתי מזה. אמר לו: הרב ידע לקלוע למטרה. הבת למדה אצל הרב גרוסמן, ויצאה לתפארת.

"בוחן כליות ולתת לאיש"

יא. כמה דברים שהרב נלחם עליהם, אחרי שנים ידעו שהוא צודק. בזמנו הרב אמר שלא להניח שני זוגות תפלין ביחד, והסביר שהתפלין של פעם היו באותיות קטנטנות²⁹, ואילו היום עושים תפלין גדולים, כי לא כל הסופרים יכולים לכתוב בכתב קטן כזה, לכן אי אפשר להניח אותם ביחד. אח"כ אדם שיש לו תפלין קטנות³⁰. הרב נלחם על הדבר הזה (ש"ת יביע אומר ח"א חא"ח סימן ג). ומי הסכים לו? ראש המקובלים בזמנו **הרב אפרים כהן ע"ה**, שהיה תלמידו של רבי יוסף חיים ע"ה שכתב שמימי משה רבנו עד הגאונים כולם הניחו שני זוגות (בן איש חי ש"א פרשת וירא אות כ"א)³¹, והוא אמר לו שזה דברים

29. התפלין של **אבא ע"ה** כתובות באותיות דקות שאי אפשר לתאר (יש לנו אותם ואפשר פעם לצלם את זה). וגם עם תנים על כל האותיות וגם על אות יו"ד. היום אומרים בשם הרב וואזנר ע"ה שאסור לשים תנים על היו"ד, שלא תיראה כמו מספר ארבע. אבל זה לא נכון והוא לא אמר ככה, אלא שאם התנים יהיו עבים מעט אדם יכול לטעות ולקרוא אותה כמו ארבע. זה הלשון בספר שלו (ש"ת שבט הלוי ח"ח חא"ח סימן י"ב אות ד). אבל גם אם יהיו עבים קצת, אם תעשה את זה על האמצע של היו"ד ולא מן הצד זה לא ארבע. ובעבר היו עושים כל התנים לרבות ביו"ד באותיות קטנטנות. התפלין היה קטן מאד.

30. בחוץ לארץ רוב בעלי בתים הניחו שני זוגות תפלין ביחד, ותפלין של ראש של רש"י היה נופל על המצח, אבל אדם היה מתעקש להניח שני זוגות כי הרב חיד"א (מורה באצבע אות ס"ט) כותב שגם בעלי בתים בימיו היו עושים את זה. אבל הרב חיד"א לא דיבר על תפלין גדולות כאלה.

31. זה תמוה מאד, והרב הוכיח שזה לא נכון. אמנם יש בזה קצת אמת לפי דעת האומרים שרב האי הניח שני זוגות (עיין בהערות מרן שליט"א בכ"א ח"א שם).

בזכותך!

עלון 'בית נאמן' יגיע לעוד אנשים!

בתרומה של 520 ₪
הנך זכאי להנציח שם
לברכה, הצלחה ולע"ו

בתרומה של 260 ₪
הנך זוכה להיות שוחף בהפצה של
500 עלוני "בית נאמן"

לפרטים ותרומות:
08-6727523

או באתר: <http://yh4.vp4.me/new>

אפשר לתרום גם ע"י

נכונים מאד, בשעה שכולם נלחמו בו בזה³². היום כמעט כולם מודים לדברי הרב בזה (וע"ע בעלונים מס' 21 אות לא והלאה, מס' 79 אותיות י"א-י"ב, מס' 166 אות י"ב, ומס' 175 אות י"א). **לכן אדם שיודע שיש לו תפלין קטנות ויהיה במקום שלהם, אין הכי נמי. אבל אם לא יניח אותם בזה אחר זה.** וגם מה שהרב אמר שמותר ומצוה לתרום כליה, ויש שאמרו שזו סכנה ואסור לעשות את זה, אבל לאט לאט הבינו את זה (שו"ת יביע אומר ח"ט חתומ"מ סימן י"ב). היום יש חוברת שכתוב בה: בשנה האחרונה מאתים ושבעים ושבעה אנשים תרמו כליה. אדם תורם מנפשו מגופו ובשרו ומחיה את האחרים בזה.

הרב חיבב על הדור את התורה

יב. אבל כל זה לא היה פשוט בכלל, כי הוא נלחם על התורה. כאשר בא ממצרים וראה סוחרים שהכיר אותם שומרים שבת בחו"ל ואילו כאן מחללים שבת, שאל אותם: מה יש לכם? אמרו לו: אין לנו פרנסה וצריכים לעבוד בשבת, וגם צריך שהילדים שלנו ילמדו אצל המערך. הרב אמר: אנחנו אומרים בתפלה "ומדינה של גיהנם", זו מדינה של גיהנם... איך עושים דבר כזה!? **הרב דיבר הרבה על זה, והשפיע על רבבות אנשים שישמרו תורה, הוא הראה להם את התורה במתיקותה, כי יש לה מתיקות ויש לה חן, ולא כמו שהם חושבים שהתורה זה כפיה, כי הכפיה זה רק אצל אלה שלובשים "כאפיה"...** אבל אם תהפוך את האותיות של כפיה יהיה "כיפה", ומה הבעיה לשים כיפה!? וכי היא כ"כ כבידה על הראש!? **הרב לקח דור שלם שלא ידע מה זה תורה, וחיבב עליהם את התורה³³.** חכם אשכנזי אחד (נדמה לי מקורב

32. בשו"ת ישכיל עבדי (ח"ח חו"ד סימן ח' בסוף הסימן אות א) כתב מלים קשות מאד נגד הרב, שהוא לא יודע כלום, "לא ידע בשכבה ובקומה". אבל זה לא נכון, הרב ידע וידע וידע הכל, רק שהמציאות אחרת ובתפלין גדולים אי אפשר להניח ביחד, אא"כ אדם שיש לו ראש גדול או שיש לו תפלין קטנות, אבל ראש בינוני ותפלין גדולות אי אפשר לשים אותם ביחד אלא רק בזה אחר זה.

33. אני זוכר כמה זמן שהייתי עם הרב בישיבת רשב"י, ופעם (בחודש אלול תשל"ג) הרב אמר לי: אני נותן שיעור בבתי ים בבית הכנסת "רבי מאיר בעל הנס" (נמצא שם הרב דניאל לוי שחיבר ספר "כרם דל". זה ספר מותק מאד. הוא נדפס פעמיים ויש אצלי אחד שנתן לי בהקדשה), ומחר יש לי אירוע

הודעה ציטוטת
בסיוע תא דשיא
יצא לאור הספר החשוב
"דברי מרדכי"
חלק א
על ספר בראשית
מתורתו של הגה"צ
זקן רבני תונסיה
רבי זן מרדכי הכהן שליט"א

בעז"ה בקרוב יצא חלק ב על ספר שמות ומגילת אסתר.
הרוצה לרכוש את הספר וכן להנציח את היקרים לו
להצלחה או להבדיל לע"נ
יוכל לפנות לטלפון
0504119851 / 0548489785

שמחים לבשר לציבור על הוצאת הקונטרסים
"פסקי הלכות"
ליקוט פסקי מרן ראש הישיבה בהלכות הימים הנוראים,
וכן בהלכות השכמת הבוקר ציצית ותפלין.
הקונטרסים נכתבו ע"י הרה"ג רבי יצחק מאזוז שליט"א
והוגהו ע"י מרן שליט"א.
להזמנות - 0533121357

למאה שערים) כתב ספר על הרב שנקרא "הרב שלקח דור שאין התורה חביבה עליו והפך אותו לדור שהתורה חביבה עליו". כל מי שילמד קצת תורה, גם השופטים וגם המפחדים מ"הדתה", יבינו כמה עומק יופי וחן יש בה. ואפילו אם לא יקיימו אותה בפועל, כי כשתראה את החן זה נראה אחרת³⁴. יום אחד עם ישראל יבין שכל הדרכים האלה עקלקלות, ויחזור למקורות שלו בע"ה, ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו, אמן ואמן.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל שומעי השיעור, בבית הכנסת או בלויין או ברדיו או ששומעים אחרי כמה ימים או בעלונים, הקב"ה יתן להם כל משאלות לבם לטובה, בבריאות איתנה והצלחה רבה, אושר ועושר וכבוד, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

במקום אחר, אז תלך לבת ים שם ותגיד להם "מעט צרי ומעט דבש" וכל מיני דברים. אין לי בעיה לקנות צרי ודבש מהחנות ולהביא להם... למחרת באתי לשם, ואמרתי להם הלכות ראש השנה עם קצת סיפורים וכדו'. כאשר גמרת את השיעור, אחד שאל אותי: **האם אפשר לחתוך עגבניות דק דק בשבת?** אמרתי לו: עושים חתיכות קצת עבות. אמר לי: לא נכון, הרשב"א (ח"ד סימן ע"ה) כותב שמותר לעשות את זה. התפלאתי: מאיפה אתה יודע הרשב"א? אדם יהודי פשוט יודע את זה! אבל הרב עובדיה לימד אותם הכל, את הרשב"א ואת הרמב"ם ואת הרמב"ן ואת פסיקת ההלכה. אמרתי לו: אם אתה יודע את הרשב"א מה אתה שואל אותי? אתה רוצה לדעת אם אני מסכים לרשב"א או לא? אבל בדקתי בבית יוסף (סימן שכ"א) וראיתי שהביא את הרשב"א הזה, ובסוף כותב: **ובכל זאת יש ללמד אותם לעשות חתיכות קצת גדולות. לכן לכתחילה עושים ככה, ומי שרוצה יכול לסמוך על הרשב"א בזה.**

34. מישהו הביא לי ספר של פרופסור אחד בשם "יורם טהר-לב", ואמר לי שזה חילוני גמור בן 92, אבל אוסף שם כל מיני מאמרים של מוסר, מהתורה מהנהביאים מהכתובים מהתלמוד מהרמב"ם וממסילת ישרים, וכולו תורה נטו. הוא כותב שם: **אנחנו עשינו טעות שעובנו את התורה ונתנו אותה בידי החרדים, מה פתאום!? צריכים ללמוד את המקורות שלנו.** שם הספר "שמע בני", במקום מה שאומרים אחרים "אל תשמע בני מוסר אבין ונטש תורת אמך", בן פורת יוסף... "נטש" אותיות שטן. למה עושים את זה?!

הפצת ספר שוניה הלכות

בני ברק
036168435 | חנות ספרים -
נסא רחמים רחוב עוזיאל 26

אשדוד
088560655

ירושלים
0527675204 | רחוב יוחנן הסנדלר 10

כל הצפון החל מחדרה עד לכנון
0542425447

קרית גת
חנות תשמישי קדושה מחשבה
טהורה - הרב בצלאל כהן

ברכיה, באר שבע ושאר אזור הדרום
086727523 | שלוחה 6

אשקלון
0548325774 - אלי סילוק

אלעד
0527117015

כמו כן מי שמפיץ בשאר ערים בארץ יתקשר
לטל' 086727523 | שלוחה 6 או 1 וידווח על מוקד
הפצתו לטובת כלל עמ"י. תודה וחזכו למצוות.

בית נאמן בישראל

בסימנא טבא: מתחילים מבראשית עם חומש "בית נאמן"

הודמנות מיוחדת למבקש ללמוד חומש בעיון על הסדר

אשנב זעיר ל'בית' הגדול ששבעים פנים אתה מוצא בו, וטעם חדש-ישן אתה טועם בו

| עוכדיה חן |

כמעט בכל חידוש יש מן החדשנות הזו שאתה טועם בה טעם ישן שדעת זקנים נוחה הימנו וצעירים מוצאים בה עונג. ככל שאתה מעיין בספר, אתה מתפעל מן החידושים הבלתי צפויים שאין בהם מן השגור והמורגל, ובלבך מתחזקת התחושה כי מקום גדול הניחו לו למן המחבר להתגדר בו. החידושים המקוריים בחלקי התורה שאין אדם שנוגע בהם בדורנו (כמו רזי הטעמים והניקוד), ממחישים את אימרת הבעל שם טוב אותה חזר מרן לקבוע בתחילת "דרכי העיון": "תורת ה' תמימה, שלא נגע בה אדם מעולם". נתקיים בו ברכנו מה שכתב בעצמו בהקדמתו לספרו "לא תשיך": "כללו של דבר, אין 'מוניפול' לשום אדם על התורה. כל מי שמתייגע בתורה לשמה, מגלים לו לפעמים פירושים ישרים שנעלמו מכל חכמי הקדמונים".

אם רבי עקיבא השתבח בכך שהיה דורש כתרי אותיות, הרי שעל רבנו ניתן לומר שהוא דורש ניקודי אותיות... אפילו בניקוד הראשון בתורה - הש"א באות ב"ת של 'בראשית' - מצא רמז. בחידושים שנכתבו בדרך הרמז, ניתן למצוא נימטריאות בדרכים שאינן מוכרות בימינו. כמו נימטריא בכפל אותיות (הכאה), אתב"ש, חילוף אותיות ועוד. אגב, נזכיר כאן את מה שכתב מרן המחבר בהקדמתו: "לא חיפשתי נימטריאות רק כאשר באו מאלהן". על פני הספר ניתן למצוא גם כמה יסודות דקדוקיים שחידש מרן המחבר, כשלכל אחד מהם הוא מביא עשרות דוגמאות.

נסיים בתפלה שתושלם במהרה הסידרה, ונוכה לעוד בתים נאמנים בישראל!

תילי תילים של פירושים נתחברו על תורתנו הקדושה. הצד השוב שבכולם שכל פרשן דורך לו דרך מרכזית וכמעט אינו חורג הימנה. את האבן עזרא מגדירים כפשטן, את בעל הטורים כרמזן, את הרמב"ן כחקרן, את המלבי"ם כבלשן, וכן על זה הדרך.

מעטים הם החיבורים ששבעים פנים אתה מוצא בהם, ומחברם יכול לדרוך בקשת רחבה ביותר של דרכים, לצאת ולבוא מזו אל זו. כזה הוא החיבור שלפנינו. כל טעם שאתה חפץ, אתה טועם בו. רצית ללמוד את התורה בעומק הפשט? - הרי שלך לפניך. מחבב אתה דקדוקי תורה ולשון? - הספר מלא וגדוש בהם. חוקר אתה בטעמי המקרא? - תטעם בו מלוא חופניים. ביקשת לקנח בפרפראות לחכמה? - תשבע נפשך רמזים שלא שמעתם און. יכול אתה למשל למצוא, שבדיבור אחד, אל הפשט הפשוט עניו, ובדיבור שאחריו רומז לסוד מכבשונו של עולם. ופעמים ששניהם ב'דבור' אחד נאמרו...

למרות שהיה נראה כי הרמזים יתפסו בספר נוכחות בולטת, למעשה הספר ברובו מאוד עיוני. אמנם הספר במקורו לא נכתב כשיטה ("ממה שעלה בלבי מדי פעם בלומדי פרשת השבוע, ונתקבצו לכדי ספר בס"ד", מתוך ההקדמה), אך במבחן התוצאה מתגלה לפנינו חיבור שיטתי על התורה החוקר פסוק-פסוק בעומק הפשט, כאשר כמעט כל דיבור ברשי"י מטופל בשיטת העיון המעמיקה. אפשר בהחלט לומר כי חיבור זה עומד בשורה אחת עם פירושי המקרא היושבים ראשונה במלכות. המבקש ללמוד חומש בעיון כדרך לימוד התלמוד, יוכל למצוא בו את ביתו.

חומש בית נאמן
בראשית

ממרן ראש הישיבה הגאון
הרב מאיר מאזוז שליט"א

ניתן להשיג:
03-6714821

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

סוחר שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לערך נאולה בת הרבנות אסתר מאוז ע"ה

גילוי 139

אי בתאונה?

למען תספור

רבנו הגאון רבי משה לוי

ב"ב בחפשונו הוא יום הפטירה של הגאון רבי משה לוי זצ"ל שיגע בתורה ממש למעלה מכחותיו. הוא חי פחות מארבעים שנה, והיה סובל ממחלת מעים. הוא היה נותן שיעורים, והבטן שלו פוצתה והוא תופס אותה. כשהיה חולה דברתי אתו בטלפון, ואמר לי שיש לו בראש חברו שלם על הלכות שטמה הלכה למעשה. אבל הלך הכל, "ואבד העשר ההוא" (קהלת

ה' י"ג) [נראה ויען שמואל חלק כ"ב - התשע"ט סימן י"ד]. המנוח עשה מה שלא עשה אף אחד. פעם (בחדש תמוז שנת תשנ"א) הבאתי את ספרו לרב אהרן פויפר זצ"ל בדרום אפריקה, ושאל אותי: בן כמה המחבר הזה? אמרתי לו: עכשיו הוא בן שלשים, וחבר את הספר תפלה למשה (ש"ת) בן עשרים וחמש, אמר לי: לא יכול להיות בן עשרים וחמש. גם הרב שלום מ'ש"ש זצ"ל השתומם עליו: אתה חברת מנוחת אהבה? איך זה יכול להיות? אבל אם אדם יושב ולומד תורה כל היום וכל הלילה, גם פאשר ישן "לא שכב לבו" (קהלת ב' כ"ג), ממילא יכול לחבר ולהגיע לכל. והיי זמנים שגמר את הש"ס כל שנה כי היה לומד שבועה דפים ליום, ובכל יום מימי השבוע הכין ומסר ארבעה שיעורים, וזה למעלה מן הטבע. אבל הוא עשה יותר מדי פאלו לבו נבא לו שהוא יפטר לפני הגאון. ויגע והתנגע על התורה, וכמה שהדפיס בחייו יש לו עוד כהנה וכהנה. הוא נפטר ביום "א חשוון שנת תשס"א. (גליון 73 אות ג', וגליון 331 אות י').

רבנו החזון איש

החזון איש (שיום פטירתו בט"ו בחשוון) היה נסתר ונעלם עד גיל חמשים, כי הוא נולד בשנת תרל"ט (שנת המשט אלקים שש מאות שלשים ותשע לקריאת העולם) ועלה לארץ בשנת תרצ"ג (המשט אלקים שש מאות תשעים ושלוש) בגיל חמשים וארבע, ועד אז לא ידעו עליו, ורק יחידי סגולה הפירו אותו, כמו רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי שהיה מכיר אותו שהוא גאון. פעם בן גריון [שהיה ראש הממשלה] רצה לדעת איפה גר האדם הזה שיש לו כ"כ השפעה על התרדים, אז בקש מיצחק נבון: תגיד לחזון איש שאני רוצה להפגש אתו. נבון חשב שהחזון איש יתלהב ויאמר לו: ברוך ה' ראש הממשלה כבודו ובעצמו. אבל החזון איש אמר לו: הדלת פתוחה לכלם. חזר לבן גריון, ואמר לו: כך אמר הרב. זה הכבוד שלו לראש הממשלה "הדלת פתוחה לכלם"? אמר לו בן גריון: אדרבה מפני שהתבטא כך הוא ישר ואמתי ואני מעריך אותו. הלך לשם, ודברו קצת באידיש וקצת בעברית. אחרי הפגישה, בן גריון כתב לו מכתב ואמר לו שם: "את הפגישה שלי אתך לא אשפח לעולמים". זה מופיע בכתב ידו בספר פאר הדור (חלק ה' עמוד ס"ו) הוא כל כך התרשם מהחזון איש, עד שאחר כך אמר לשר החנוך שלו זלמן ארן (איני יודע מה זה ארן): אני שמעתי שיש מלאכים בדמות בני אדם, ולא ראיתי דבר כזה, אבל בפגישה עם החזון איש ראיתי את זה. אשתו של ארן הזה, הייתה מדליקה נרות ביום ששי כמו שהנהיגו אותה אבותיה, ואמר לה: בשעה שאתך מדליקה נרות תתפללי שיהי לך ילדים חכמים צדיקים וישרים. והיא הייתה מתפללת שיהי לה ילדים נבדלים כמו בן גריון. למה? כי תמיד בעלה היה מספר על בן גריון שהוא חכם ותקיף ויסד את המדינה, והיה מגזים ומשבח הרבה. אבל כשבעלה ספר לה שכן גריון אמר שהוא פגש בן אדם שהוא מלאך, שאלה אותו: איך קוראים לבן אדם הזה? אמר לה "חזון איש". מאז הייתה מתפללת: תן לנו ילדים כמו החזון איש. במקום בן גריון חזון איש, בפשוטות גמורה. וככה היה, הנכד שלה חזר בתשובה, כי תפלה שנאמרת בתם לב מתקבלת. החזון איש היה אדם גדול מאד. (גליון 54 הערה 27, וגליון 87 אותיות י"ד - כ"ב, וגליון 133 אותיות י"ז - ט').

הלכה נאמנה

הלכות קדיש

וכך הסכימו כל חכמי ג'רבא, רבי שאול הפלון מחבר ספר לחם הבפירים, וכן נכדו רבי חוית'ה הפלון זצ"ל (כך שמענו ממנו אבא זצ"ל והרב צבאן זצ"ל), וגם מרן הרב עובדיה (בש"ת יביע אומר חלק ט') פוסק ככה. אמנם יש מקשים על זה, אבל הפשט הפשוט כמו שאמר הגר"א, ואם בן צריך לומר בקדיש "בעלמא די ברא, כרעהיתיה". (גליון 77 אותיות כ"ח - ל').

"בעלמא די ברא כרעהיתיה". יש מחלקת אם אומרים כרעהיתיה (פול דגש) או כרעהיתיה (בדגש). רב העולם אומרים "כרעהיתיה" בלי דגש, (למה? כי המלה שלפניה "ברא" מסתיימת באל"ף, ואותיות בג"ד כפ"ת אחרי אותיות אה"ו הן פשויות). אך לפי פרושו של הגר"א צריך לומר בדגש (שהוא מפרש שיש טעם מפסיק ב"ברא", ויש כלל שאם המלה שבסופה אל"ף יש בה טעם מפסיק, אז אחר כך במלה הבאה יבוא דגש בבג"ד כפ"ת),

חיזקה

מי חיבר ספר כלי יקרה ומי היה רבו?

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנחמ"ח תשובות ניתן לענות בקר בית נאמן 079-9270505 שעות 21 (חובה לציין שם ותכתוב) נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

פטרונת, מאילון קודש:

פתרון חידה: נס שאינו נס. בשלון הנמ"א יקרא נס. הווכח: אליאם עטיה - זכרון יעקב

פתרון מי בתמונה: הגאון ר' יעקב אדלשטיין זצ"ל והגאון ר' חיים כהן זצ"ל מייסד וראש מוסדות חכמת רחמים, ברכיה. הווכח: ש. קטן - רחובות

ב"ב בחפשונו זה יום הפטירה של הגאון רבי יהודה צדקה

זצ"ל, שהיה ראש ישיבת "פורת יוסף", וקרוב משפחה של רבי יוסף חיים זצ"ל (נדמה לי בן אבותיו). והוא היה ענו מאד וצדיק, וגם העמיד תלמידים מרב אהבה שנמתו להם. והיה מבגר ממנו הרב עובדיה בעשר שנים. רבי יהודה כתב חידושים על התלמוד, וקרא להם "קול יהודה". הרב היה מיוחד בענינה ובחכמה, והחזיר אלפים לתורה, שהיה הולך לבתים ואומר להם: תשימו בניכם בתלמוד תורה! (גליון 37 אותיות ו', ז', וגליון 133 אות י"ב).

גדול מאד, שאברהם אהובו של ה', אבל פתוב יותר מזה "אהב", שהמלה מתפאר שאברהם אהב אותו, האם שמעיתם דבר כזה בעולם שהמלה אומר "פלונ" הגביר הצדיק אהב אותי?! וכי הוא צריך אותו בכלל? אבל הקדוש ברוך הוא אומר "אברהם אהב", כפיכיל הוא מתפאר שאדם צדיק וישר כמו אברהם אבינו אהב אותו (כן כתב מרן החיד"א משמו בספר ברית עולם על ספר חסידים סימן קט"ו) זה דייק נפלא שנאמר על אברהם אבינו. (גליון 133 אות ד').

ידע חדע

א. אברהם אבינו היה ציטון, וכאשר ה' אומר לו "לך לך", הוא הולך "ולך אברהם פאשר דבר אליו ה'" (בראשית י"ב ד'), בגיל שבגעים וחמש ללכת לעיר אחרת פאשר אף אחד לא מכיר אותו, אחר כך היו עוד נסיונות, רעב בארץ, מה שעבר עליו ועל שרה אמנו במצרים, וכל הנסיונות האלה, ועמד בכלם. ולכן פתוב בפסוק "זרע אברהם אהב" (ישעיה מ"א ח'). רבי חיים בן עטר [האור החיים הקדוש] אומר: אלז היה כתוב אהובי, זה דבר